

HEEMKUNDEKRING

De Heerlijkheid Oirschot

NIEUWSBRIEF mei 2022

Voorwoord

Vrijwilligers zijn gelukkiger dan mensen die geen vrijwilligerswerk doen. Uit een onderzoek van het CBS uit 2020 blijkt dat van de mensen die vrijwilligerswerk doen 91 procent zegt gelukkig te zijn, tegen 85 procent van de mensen die geen vrijwilligerswerk doen. Het aandeel dat zich ongelukkig voelt (en zichzelf minder dan een 5 geven op de schaal van 10) is bij mensen die geen vrijwilligerswerk doen bijna twee keer zo groot als bij vrijwilligers. Volgens de deskundigen zijn vrijwilligers zijn meer tevreden met hun eigen leven, sociale contacten en psychische gezondheid en scoren ze hoger op de persoonlijke welzijnsindex.

De gemeente Oirschot organiseerde samen met het erfgoedplatform op 11 april een feestelijke middag voor alle vrijwilligers van de erfgoedorganisaties in Oirschot. Na ontvangst in museum De vier Quartieren kregen de aanwezigen in het Boterkerkje uitleg over de geschiedenis van het monument (door onze eigen Wim van den Biggelaar) waarna een speurtocht door het centrum volgde. De middag werd afgesloten met een borrel in de Burgemeester.

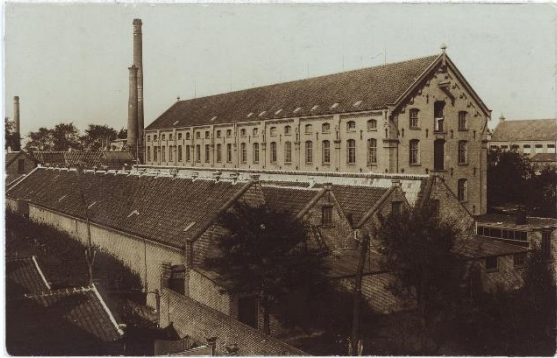
Het is een goede zaak dat zo'n middag wordt georganiseerd. In Oirschot zijn talloze organisaties actief op het gebied van erfgoed, maar echte, structurele samenwerking kan nog steeds worden verbeterd. Het Oirschots erfgoed is immers van ons allemaal, en er is niets wat exclusief kan worden geclaimd door één organisatie. Het is daarom goed om met elkaar afspraken te maken over de taakverdeling, om te voorkomen dat er dingen dubbel worden gedaan. Dat er bijvoorbeeld op één avond meerdere lezingen zijn over erfgoed. Maar dat we ook richting de gemeente vanuit een gezamenlijk belang en standpunt kunnen adviseren. Volgens onze statuten is het samenwerken met personen en partijen vanuit een gemeenschappelijk belang voor het erfgoed van Oirschot een van de doelstellingen van onze Heemkundekring.

Vrijwilligers zijn daarbij essentieel. In de wetenschap dat dat gelukkige mensen zijn hoop ik dat we met elkaar ons nog lang kunnen inzetten voor het rijke erfgoed van Oirschot.

Anton Neggers, Voorzitter

Kleine Studiereis Textielmuseum Tilburg 18 juni 2022

Als bestuurslid van onze Heemkundekring De Heerlijkheid Oirschot en als voorzitter van de Vrienden van het TextielMuseum maak ik graag wat extra reclame voor onze kleine studiereis naar Tilburg op 18 juni a.s.

Textielbedrijven waren in Nederland geconcentreerd in twee grote gebieden. Twente en de Achterhoek kenden voornamelijk katoenindustrie en in bescheiden mate linnenindustrie. Daarnaast Brabant met Tilburg als zwaartepunt van de wolindustrie en Eindhoven met zijn katoen en linnen. Op de Veluwe was ook sprake van enige wolproductie vanwege de daar grazende schapen. In de Randstad vonden vanouds textielactiviteiten plaats in de handelssteden Amsterdam, Rotterdam, Leiden en

Haarlem. Elk heeft zijn eigen geschiedenis en daarover zijn boeken vol geschreven. Momenteel doe ik onderzoek naar de wollenstoffenfabriek met de mysterieuze naam *Janssens de Horion* in Tilburg. Eerder beschreef ik de honderdjarige geschiedenis van de textielfabriek van *Baekers & Raijmakers* in Eindhoven, die van 1956-1966 een dochteronderneming had aan de Oirschotse Koestraat 20a. Daar stond het confectieatelier van de *NV ENTA*, waarover in Van den Herd nr. 4 van november 2020 een artikel stond.

De textielindustrie is nu grotendeels verdwenen uit Nederland en van de vele panden, die het stadsbeeld domineerden, is niet veel meer over. Er is wel een aantal textielmusea waar het lokale verleden en/of de oude productiemethoden zijn te bewonderen. Maar het TextielMuseum is anders. Zeg maar uniek. Natuurlijk, ook dit museum koestert zijn eeuwenlang opgebouwde kennis over ambachten, materialen, technieken, patronen en recepten. En die worden ook getoond en uitgelegd. Maar om niet in de geschiedenis te blijven hangen en van belang te zijn voor het heden en de toekomst, wordt vanuit het verleden bewust de stap naar het heden gemaakt. Zowel in de tentoonstellingen als bij de evenementen en de onderwijsprogramma's. Centraal in het museum staat het textiellaboratorium onder de naam Het TextielLab. Tijdens onze studiereis op 18 juni worden we daar rondgeleid en zien de nieuwste technologieën op het gebied van weven, breien, tuften, borduren en laseren. De meest geavanceerde machines zijn er aan het werk.

Het TextielLab

Op deze manier is het TextielMuseum een dynamisch en creatief museum in bedrijf geworden, gevestigd in de voormalige textielfabriek van Mommers in Tilburg. Het is de enige plek ter wereld waar design, kunst, mode, erfgoed en innovatie op het gebied van textiel samenkomen. De combinatie van inspirerende tentoonstellingen, educatieve programma's en het gespecialiseerde TextielLab voor het maken en innoveren van textiel maakt het museum uniek in zijn soort. In het TextielLab, het kloppende hart van het TextielMuseum, kijk je mee over de schouders van (inter)nationale kunstenaars en ontwerpers. Hiermee is het museum ook een bedrijf, dat prestigieuze opdrachten uitvoert zoals nu het maken van nieuwe gordijnen voor paleis Huis Ten

Bosch. Koningin Maxima borduurt er regelmatig aan mee! In 2017 won het TextielMuseum de BankGiro Loterij Museumprijs in de categorie Mode & Design. En het unieke museumconcept werd in 2018 bekroond met de internationale Best in Heritage Award. Als Vriend van het TextielMuseum nodig ik u van harte uit mee te gaan op zaterdag 18 juni!

Charles Boissevain, bestuurslid heemkundekring

Ons programma:

12.45 uur: Vertrek vanaf de markt in Oirschot

Ga zoveel mogelijk carpoolen! Neem elkaar mee en maak onderlinge afspraken. Tegenover het museum, aan de overkant van de Goirkestraat, is voldoende en gratis parkeergelegenheid bij het ROC Tilburg aan de Kasteeldreef 122.

13:30 uur: koffie/thee + gebak in de Foyer

14:00 uur: rondleiding TextielLab verdeeld over 2 groepen

15:00 uur: gelegenheid om het museum zelf verder te ontdekken

16.00 uur: afzakkertje in het TextielCafé

De kosten voor de rondleidingen wordt door de Heemkundekring betaald. Leden met een museumjaarkaart betalen voor de studiereis € 8.- Leden zonder museumjaarkaart € 20.-. Dit bedrag met vermelding van uw naam graag van tevoren overmaken op rekeningnr. NL57RABO0133865916 t.n.v. Heemkundekring De Heerlijkheid Oirschot. Omdat we tijdig op moeten geven hoeveel personen aan de excursie deelnemen dient u vóór 1 juni te betalen! Een aantal leden heeft zich al aangemeld. Zij hoeven zich uiteraard niet meer opnieuw aan te melden.

De reiscommissie is erg enthousiast over het Textielmuseum als bestemming en hoopt veel leden op deze interessante studiereis te mogen ontmoeten. Wij wensen u alvast een fijne dag en vergeet niet uw Museumjaarkaart mee te nemen!

Met vriendelijke groet van de Reiscommissie

Erfgoedplatform Oirschot

In 2016 en de jaren erna werd een agenda-overleg georganiseerd teneinde de culturele activiteiten van verschillende erfgoed partijen uit Oirschot onderling af te stemmen.

Na enige tijd werd besloten het agenda-overleg in een gezamenlijke agenda te coördineren en het inhoudelijke betreffende Erfgoed in een special Erfgoedoverleg te bespreken met enige erfgoedpartijen. Ook ontstond er een idee over een Cultuurkwartier, dat alle erfgoedpartijen zou kunnen overkoepelen en de financiële middelen over de partijen en projecten zou kunnen verdelen. In 2020 is dan het Erfgoedplatform opgericht.

Het Erfgoedplatform is een samenwerkingsverband van Oirschotse erfgoedorganisaties met als doel het Oirschotse erfgoed zichtbaar en beleefbaar te maken voor de eigen inwoners en bezoekers van buiten door kennis, collecties en faciliteiten met elkaar te delen en gezamenlijke activiteiten te ondernemen. Partners van het platform zijn de gemeente en Visit Oirschot.

Het Erfgoedplatform is in februari 2021 van start gegaan met als doelen:

- structurele samenwerking van de verschillende erfgoedpartijen in Oirschot zodat activiteiten worden gecoördineerd en samen gedragen
- het zichtbaar en beleefbaar maken van het Oirschotse erfgoed, onder de eigen inwoners en bezoekers van buiten
- samen organiseren dat kennis en collecties worden verwerkt tot verhalen over Oirschot
- adviseren op erfgoedbeleid en mede uitvoering geven aan de gemeentelijke erfgoednota
- ontwikkelen van strategie en langere termijn doelstellingen gericht op bovenstaande doelen

Het Erfgoedplatform heeft tot nog toe 14 keer vergaderd. Echter, het heeft nog niet veel concreets opgeleverd. De intentie van de betrokken partijen is er echter nog steeds op gericht haar doelstellingen te realiseren, dus dat zal eenieder in 2022 moeten gaan ervaren.

Han Smits, bestuurslid heemkundekring

Uitgaven en mededelingen

1) Onze heemkundekring heeft een facebookaccount. U kunt ons vinden op:

2) Nieuws over de heemkundekring kunt u vinden op de website via deze link:

www.deheerlijkheidoirschot.nl

3) Wist u dat er van Oirschot - op dit moment - ook 93 verschillende suikerzakjes en -wikkels bekend zijn? Daarvan heeft Martin Brouwer er op dit moment 45 in bezit. Ze zijn te vinden op www.suikerzak.nl.

4) In het ED stond onlangs een artikel over de gedigitaliseerde film over Oirschot uit 1962. Voor geïnteresseerden is de film te zien via volgende link:

<https://brabantinbeelden.nl/verhalen/dorpsfilm-oirschot-1962#&gid=3&pid=1>

Overigens zijn via Omroep Brabant nu meer dan 50 unieke films te zien over het dagelijkse leven van vroeger in Brabantse dorpen. In de jaren '50 en '60 maakte de Enschedese zakenman Johan Adolfs in heel Nederland ruim 1500 dorpsfilms, waarbij vooral alledaagse dingen werden vastgelegd hetgeen nu zorgt voor een mooi tijdsbeeld: <https://www.omroepbrabant.nl/nieuws/4072920/uit-de-oude-doos-unieke-historische-filmbeelden-uit-50-dorpen-online>

5) Erfgoedvereniging Dye van Best organiseert dinsdag 10 mei as in het Prinsenhof om 20.00 u de lezing “Ave Maria in Brabant en daarbuiten” met Eric Kolen als spreker.

6) De tentoonstelling ‘Vrijheid en Verwarring’ over de omwenteling in het kloosterleven in de jaren zestig, is nog tot en met zondag 15 mei te zien in [Museum Krona](#) te Uden. Het betreft een samenwerking tussen het museum, de Brabant-Collectie en BerneMedia metfoto’s van Martien Coppens, Frans Kuit en Gaston Remery.

7) SBEO (Stichting Behoud Erfgoed Oirschot) vertoont donderdag 9 juni a.s. om 19.30 uur in Hoeve 1827 in Oirschot de film ‘Zorg voor Doy’. Daarna volgt een gesprek over thema’s als herbestemming van agrarisch erfgoed, (mantel) zorg, nieuwe woonvormen en de leefbaarheid van het platteland. De film toont hoe hergebruik van een boerderij en bijgebouwen er uit kan zien. Toegang is gratis.

Erfgoedcentrum De Ravenpoort

De Heemkamer is iedere maandag van 18.30 tot 21.00 uur geopend.
Voorlopig wordt de openingstijd van 1 avond per week gehandhaafd.
Ook op woensdag 11 mei is de Heemkamer open van 10.00 tot 12.00 uur.

Er blijft behoefte aan gastheren en gastvrouwen, die de bezoekende leden willen ontvangen. Mocht u geïnteresseerd zijn in dit leuke werk, neem dan contact op met Marina Pasmans. Ook mensen die een poetskarweitje op zich willen nemen kunnen dit aan Marina doorgeven. Dat kan via mail: marinapasmans@hotmail.com (of telefonisch: 06-2072104).

Activiteitenkalender rest van het jaar 2022

(Let op: Tussentijdse wijzigingen zijn mogelijk!)

Zaterdag 18 juni 2022 <i>(dit was 25 juni)</i>	Kleine studiereis Textielmuseum Tilburg
Za 10 en Zo 11 september 2022	Open monumentendagen
Zaterdag 17 september 2022	Grote studiereis naar België
Do 20 oktober 2022	Lezing: <i>'De Eerste Wereldoorlog in Nederland en in Brabant'</i> Harmoniezaal De Burgemeester
Do 17 november 2022	Lezing: <i>'Zandpaden: wat moet je ermee?'</i> Café 't Vrijthof
Do 15 december 2022	Lezing: <i>'op alles wel ende rijpelijkgelet'</i> , Rechtspraak van de schepenbank. Harmoniezaal De Burgemeester